

РЕШЕНИЕ

№ 668

гр. Варна, 01.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 20 СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Орлин Чаракчиев

при участието на секретаря Станислава Ст. Стоянова
като разгледа докладваното от Орлин Чаракчиев Гражданско дело № 20223110102163 по описа за 2022 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по предявени от **А. Т. Х.**, ЕГН *****, с адрес с. С., ул. "Св. Св. К. и М." № * срещу **ЗАД „Б. и.“**, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: г. С., бул. „Д. Б.“ № * обективно и кумулативно съединени **искове с правно основание чл. 432, ал. 1 от КЗ** за осъждане на ответника да заплати на ищеца **сумата от 14700,00 лв.**, представляваща обезщетение за причинените неимуществени вреди, причинени в резултат на реализирано на 18.10.2019 г. ПТП по вина на водача на л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № *, застрахован по договор гражданска отговорност при ответното дружество, както и за осъждане ответника да заплати на ищеца **сумата от 6000,00 лв.** (след допуснато изменение посредством увеличаване размерът на иска по реда на чл. 214 от ГПК), представляваща имуществени вреди настъпили по собствения на ищеца л.а. „Мерцедес С220“ с ДК № *, вследствие на ПТП, **ведно със законната лихва върху главниците**, считано от 18.10.2019 г. до окончателното изплащане на сумата.

Ищецът поддържа в исковата молба чрез адв. А. Д., че на 18.10.2019 г. около 16:20 ч. настъпва ПТП по път *- град . - град Б., в с. Е., по ул. „Д.“ до № * между л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № * и лек автомобил „Мерцедес С 220“ с ДК № * като за същото е съставен протокол с пострадали лица № * като управляващият л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с рег. № 9701 ВР е посочен като виновен водач. Управляващият, л.а. „Мерцедес С 220“ с рег. № *, настоящ ищец, получава отток на двете колена, отток на десен глезен, контузия на корема с кръвонасядания на коремна стена. Образуваното по случая ДП е прекратено с постановление от 24.08.2020 г., доколкото имуществените вреди не са в значителен размер, а телесните повреди, причинени на Х., не са средни. Лекият автомобил управляван от виновният водач е застрахован по застраховка „Гражданска отговорност № * при ответника, със срок на действие от 12.12.2018 г. до 11.12.2019 г., действащата към датата на ПТП. Заявява, че телесните увреждания са ограничени в този им вид, предвид обстоятелството, че е ползвал предпазен колан. Посочва, че първите вечери се налагало да пие болкоуспокояващо, за да може да спи за кратко. Това продължило повече от месец. При рязко сменяне на времето усеща болки в ребрата. По време на лечението, в началото, е било необходимо до него да има някой от близките, който да го обслужва и обгрижва, тъй като не

е можел да се справя сам с физиологичните си нужди. След ПТП изпада в стрес и паника всеки път, когато покрай него преминава кола или чуе мотор на превозно средство. Страхът е огромен и изпада в шок, когато се наложи да се качва в автомобил. Страх го е да управлява автомобил. Въпреки изминалото време, изпитва тъпи болки в областта на травмите и въпреки проведеното лечение, към настоящият момент продължава да провежда физиотерапия. Тъй като при натоварване и вдигане на тежки предмети, изпитва болки, чувства, че е в тежест на семейството си, а спомена за случилото се го преследва непрекъснато и не може да работи пълноценно, разсейва се и не може да извършва обичайните си работи. В резултат на ПТП са настъпили увреждания и по управлението от ищеца л.а. „Мерцедес С220“. Увредените детайли по лек автомобил „Мерцедес С 220“ са облицовка предна броня, ланс предна броня, ланс дясна броня, PVC основа в предна броня, основа на броня, водач на лява предна броня, водач на дясна предна броня, фар за мъгла преден ляв, фар за мъгла преден десен, фар ляв, фар десен, преден мигач, панти на преден капак ляв и десен, емблема на преден капак, маска пр. решетка декоративна, кутия въздушен филтър, радиатор воден, кутия въздушен филтър, радиатор воден, радиатор, маслен охладител, тръби климатик, PVC облицовка ляв праг, мигач, странично ляво огледало, стъкло странично ляво, странично ляво огледало, джантата лява предна, врата предна лява, въздуховод над радиатора, клаксон, заключващ механизъм на пр. капак, кора под двигателя. Твърди, че е налице тотална щета като заявява, че действителната му стойност към датата на ПТП е 4037,67 лева. Посочва, че е уведомил ответника през ноември 2020 г. като с писмо от 26.01.2021 г. последният отказва плащането. Моли за уважаване на исковите претенции и присъждане на сторените в производството разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил писмен отговор от ответника, с който оспорва да е причинен деликт от страна на водача на л.а. Сузуки, оспорва да е действал противоправно и виновно. Оспорва механизма на ПТП. Претенцията е прекомерно висока и не отговаря на принципа на справедливостта. Налице са повърхностни наранявания. Представените амбулаторни листи за провеждана физиотерапия са относно дясно рамо, а не за болки в областта на лявото рамо, където е претърпял травма. Счита исковата претенция да е основателна за сумата от около 2000,00 лева. Претенцията за лихва противоречи на разпоредбата чл. 497 КЗ. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

В о.с.з. ищецът не се явява, поддържа изразеното становище по спора чрез процесуалния си представител. Доразвива подробно доводите си в представената писмена защита.

В о.с.з. ответникът не се представлява, поддържа изразената позиция по спора с нарочни писмени становища докладвани от съда.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Видно от застрахователна полица № * на ЗАД „Б. и.“ в периода 12.12.2018 г. до 11.12.2019 г. ответното дружество е обезпечавало застрахователното покритие по „Гражданска отговорност“ за л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № *.

Съгласно КП за ПТП с пострадали лица № * г. около 16:20 ч. в с. Е., по ул. „Д.“ по път * е реализирано ПТП с участници Ст.Ж.С., управлявал л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № * и А. Т. Х., управлявал л.а. „Мерцедес С220“ с ДК № *, при което по първото МПС е настъпила деформация на цялата предна част, както и други вреди, а по второто МПС е настъпила деформация по цялата предна част, както и дурги вреди. Съгласно протокола по първия шофьор вследствие на ПТП е установена фрактура на лява ръка, и наранявания по коляно, глава, корем, с опасност за живота, а по ищеца са установени контузия на ляво рамо и контузии на ляв и десен крак.

С Постановление № * г. на ВРП е прекратено ДП № * г. по описа на 04 РУ, водено за престъпление по чл. 343, ал.1, б. „б“ от НК, за това, че на 18.10.2019 г. на път 9004 – гр. В. – гр. Б. около 16:20 ч. при управление на МПС, нарушил правилата за движение и по непредпазливост причинил телесна повреда.

Съгласно допълнителен лист към преглед на пациент от * г. от специалист хирург при МБАЛ „Св. А. В.“ АД не са установени костни увреждания в областта на лявата ключица на ищеца, лявата раменна става, дясната гривнена става и десния глезен.

Ищецът е представил следните документи идващи от МБАЛ „Св. А.В.“ АД: протокол за ултразвуково изследване № * г. на коремни органи, 2 бр. искания за ренгеново

изследване от 18.10.2019 г.; медицинско направление на А. Х. – от 14.11.2019 г. и от 26.11.2019 г.; 3 бр. искания за клинично – лабораторни изследвания от 18.10.2019 г. и резултати към тях.

Ищецът е представил лист за преглед на пациент при МБАЛ „Св. А.В.“ АД в Спешно отделение от 18.10.2019 г., ведно с фиш за спешна медицинска помощ.

Съгласно амбулаторен лист № * г. издаден от специалист по ортопедия и травматология (съобразно посочения код на специалност - 13) ищецът е с поставена диагноза по МКБ – S90.0 контузия на глезена, при мнение за физиотерапия за възстановяване на проприоцепцията и предотвратяване на хронична нестабилност, като е предписано нюфлекс за мазане 4-5 пъти дневно.

Съгласно амбулаторни листи № № * и № * г. издадени от специалист по физикална и рехабилитационна медицина (съобразно посочения код на специалност - 23) ищецът е с поставена диагноза по МКБ – ставно увреждане неуточнено, с болка в дясната ключица, усилваща се при натоварване, като при прегледа е установена палпаторна болка в дясна стерноклавикуларна става, усилваща се при съпротивление, като е предписана терапия с медикаменти, лечение с ултразвук, с инфрачервени и видими лъчи, аналитична лечебна физкултура и функционална оценка.

Ищецът е представил писма от „Б. и.“ АД с изх. № № * г., № * г., № * г., № * г., с които застрахователят е изискал от него да представи допълнителни документи във връзка с претенцията му.

Като доказателство по делото са приети 2 бр. опис-заключения на щета от 31.05.2021 г. и уведомление за ГО от 31.05.2021 г., изготвени от ответното дружество.

Съгласно представеното по делото Свидетелство за регистрация част I за лек автомобил с ДК № * и удостоверение от ОД на МВР – В. ищецът е бил собственик на л.а. „Мерцедес С220“ с ДК № * в периода * г., когато е прекратена регистрацията на автомобила като тотална щета.

Като доказателство по делото са прието заверено копие от преписка № * г. на ОЗ РПУ, ведно с постановление за отказ да се образува ДП от * г., от които доказателства не се установяват релевантни за спора факти.

По делото са ангажирани и гласни доказателства посредством разпитите на свидетелите водени от ищеца Ж.Т. Х. – сестра на ищеца и С.В. Х. – майка на ищеца.

Първата свидетелка сочи, че нейният брат претърпял ПТП на * г. на баира между с. С. и Ез. и състоянието му никак не било добро. Не останал в болница понеже пътувал под чужд флаг и не му били платени здравните осигуровки. Бил с изкарана ключица, скъсана ставна връзка на десен глезен, дясна ключица, хематом, отоци, нарязани китки. Излага, че нейният брат още не може да преживее случилото се. Купил си кола, но винаги намирал оправдание да не кара и все още изпитва страх от случката. Свидетелката поддържа, че нейният брат почти цял месец бил на подлога и изпитвал страх да спи сам, будил се нощем и се стряскал, което наложило тя да спи при него. Не вярвал, че ще може да стане на крака и да продължи животът, който водел на активен спортист. Притеснявал се, че вече няма да може да тренира и да играе футбол, защото постоянно е на физиотерапия. Свидетелката сочи, че ищецът не може пълноценно да движи дясната си ръка и да я вдига до горе, а кракът постоянно го боли. Брат □ имал и травми по корема, включително хематом, който получил от колана. Излага, че по нейна преценка ищецът не е възстановен изцяло и продължава на шест месеца да ходи на физиотерапия. Соци, че ищецът има болки. Поддържа, че брат □ има малко бебене, но заради натоварването на ръката и болката го държи за малко и го дава на майката. Излага, че при дълго вървене кракът започва да го боли. Постоянно ходи с ластици. Соци, че нейният брат носи приспособление на ключицата за да не се мести, защото при местене изпитва болка. Свидетелката сочи, че с майка си се редували в грижите за ищеца. Излага, че той не се е възстановил и не е работил близо година, когато започнало раздвижването. Ползвал патерици. Свидетелката сочи, че брат □ започнал да шофира след година, като и в момента не е активен шофьор. Излага, че се променил и характерът на ищеца, който бил изплашен и не можел да спи.

Майката на ищеца сочи, че той претърпял ПТП на 18.10.2019 г. връщайки се от гр. В. Поддържа, че от спешното го взели с хематом, с изместена ключица, със скъсана ставна връзка, с хематоми, със стъкла по ръцете от порязвания, както травми на главата от удара. Излага, че ищецът бил стресиран. Грижили се за него, като около месец бил на подлога.

После ходил на патерици повече от месец. Силно го болял глезена, който целият бил син. Поддържа, че ищецът още изпитва стрес при качване на кола и шофира по-рядко. Започнал работи година след ПТП. Свидетелката сочи, че ищецът трябва всяка година на шест месеца да посещава рехабилитация на ключицата и на крака. Излага, че ищецът имал оток на корема от колана, който се бил врязъл и се очертал в тялото му. Имал и синини и отоци, които наложили да го налагат със заешки кожи. Спрял активно да спортува футбол и други спортове, заради болките в ръката и крака. Поддържа, че понякога не може да си взема на ръце детенцето, защото не може да си вдигне достатъчно ръката, като на моменти много го боли. Излага, че колата на ищеца не е отремонтрана и се намира пред домът им.

Като доказателство по делото е прието заключението на САТЕ изготвено от вещото лице А. В., в което се сочи следното относно механизма на ПТП: на 18.10.2019 г. около 16:20 ч., на път 9004 гр. Варна - гр. Б., с. Е., ул. „Д.“ до № *, л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № *, с водач Ст.Ж.С. се движил в посока към гр. Варна, а л.а. „Мерцедес С220“ с ДК № *, с водач А. Т. Х. се движил по път * в посока към гр. Б. В близост до ул. „Д.“ № *, водачът на автомобила „Сузуки“ застига движещ се пред него товарен автомобил и предприема маневра за изпреварването му, при което навлиза частично в лентата за насрещно движение и настъпва удар с движещия се в обратна посока автомобил „Мерцедес“. Съгласно заключението и за двата автомобила ударът е в предната част. Поддържа се, че след удара автомобилът „Сузуки“ останал на място, като се завъртял около вертикалната си ос по посока обратна на посоката на въртене на часовниковата стрелка, а автомобилът „Мерцедес“ се завъртял около вертикалната си ос по посока обратна на часовниковата стрелка и се изместил надясно спрямо посоката на първоначалното си движение. Вещото лице сочи, че поради липсата на спирачни следи скоростта на движение на двата автомобила преди произшествието е равна на скоростта на движение на двата автомобила в момента на удара, като за лек автомобил „Сузуки Гранд Витара“ е 64,58 км/ч, а за автомобил „Мерцедес С220“ 63,42 км/ч. Експертизата сочи, че водачът на лек автомобил „Сузуки Гранд Витара“ не е имал възможност да предотврати произшествието след навлизането си в лентата за насрещно движение, но е имал възможност да не предприема тази маневра, която е причина за настъпването на ПТП. Излага, че не са налице данни водачът на автомобил „Сузуки“ да си е отклонил вниманието. Поддържа се, че обичайно при навеждане на водача в купето на автомобила в някоя посока, при липсата на повишено внимание от негова страна, неволно се завърта воланът и автомобилът се отклонява в същата посока. Експертът сочи, предвид обстоятелството, че автомобилът „Сузуки“ е с десен волан, че в случай, че водачът се наведе или премести тялото си наляво в купето на автомобила е възможно да отклони автомобила наляво спрямо първоначалната му траектория на движение. Излага се, че по автомобила на ищеца са установени следните увреждания: Облицовка предна броня с отвори за халогени, Лайстна предна броня лява, Лайстна предна броня дясна, PVC основа в броня предна, Основа броня предна, Водач броня предна ляв, Водач броня предна десен, Фар за мъгла преден ляв, Фар за мъгла преден десен, Фар ляв, Фар десен, Преден капак, Панта капак преден лява и дясна, Емблема преден капак, Маска решетка предна декоративна, Кутия въздушен филтър, Радиатор воден, Радиатор климатик, Маслен охладител, Тръби климатик, Казанче течност чистачки, PVC подкалник преден ляв, Калник преден ляв, Основа преден ляв калник, Основа фар ляв, Основа фар десен, Конзола на калник преден ляв, Конзола калник преден десен, Калник преден десен, Таван, Рамка врати леви, Панел калник заден ляв, Челно стъкло тон. със сензор, Въздушна възглавница във волана, Блок управление възд.възгл., Предпазен колан преден ляв, Подлакътник, Средни въздуховоди в арм.табло, Рог преден ляв, Рог преден десен, PVC облицовка праг ляв, Мигач в странично ляво огледало, Стъкло странично ляво огледало, Странично ляво огледало, Джанта лява предна лява R 16", Врата предна лява, Въздуховод над радиатори, Клаксон, Заклучващ механизъм на преден капак, Кора под ДВГ. Съгласно заключението общият размер на причинените имуществени вреди на лек автомобил „Мерцедес С220“ с ДК № В *, в размер на 27301,60 лв., а средната пазарна стойност на автомобила към датата на застрахователното събитие в размер на 6000,00 лв., като в случая е налице „тотална щета“ и възстановяването на автомобила не е икономически обосновано и изгодно. Съгласно експерта технологично е възможен ремонт на автомобила при подмяна на всички увредени в детайли и спазване на технологичните изисквания за ремонт, но това практически и икономически не е обосновано. Излага се, че общата стойност на ремонта по средни пазарни цени за алтернативни резервни части и труд по средни пазарни цени на труд в сервиси, притежаващи сертификат по ISO и без сертификат по ISO, е в размер възлиза на 23407,55 лв. Поддържа се, че общата стойност на ремонта по средни пазарни цени за части - за оригинални резервни части и труд по средни пазарни цени на труд в сервиси, притежаващи

сертификат по ISO и без сертификат по ISO, е в размер на 31195,54 лв.

При изслушването си в о.с.з. вещото лице сочи, че не може да отговори на въпроса на ответника какво е прието в практиката за възстановяване на щетата при наличие на тотална щета. Соци, че при тотална щета не е икономически обосновано да се възстановява автомобила. Излага, че винаги при ремонт се слагат нови резервни части.

Като доказателството по делото е прието заключението на СМЕ изготвено от вещото лице д-р Д. Г., съгласно което в резултат на ПТП ищецът е получил контузия на шията, контузия на гръдния кош в областта на лявата ключица и дясната гръдноключична става, контузия на корема, контузия в областта на дясната гривнена става, контузия на двете колена, контузия на дясното стъпало, навяхване в областта на дясната глезенна става с увреждане на връзки под и пред външния малеол. Съгласно заключението контузията на шията е резултат на силно, внезапно сгъване - разгъване на шията, което се реализирало при внезапно преустановяване движението на МПС. Установено е, че контузията на гръдния кош, корема, двете колена и дясното стъпало, са резултат на директни удари от детайли на МПС, а навяхването на дясната глезенна става на силно, внезапно движение в същата посока - привеждане на стъпалото. Експертът сочи, че травмите са в причинна връзка с ПТП и в съвкупност са обусловили временно разстройство на здравето неопасно за живота, обичайно отзвучаващо за около 2-3 седмици. Вещото лице е установило при прегледа травматичен артрит на дясната гръдноключична става с болки в областта на ставата повече при движение, физическа дейност, оток и локална болезненост в областта на ставата. Соци, че контузиите на шията, гръдния кош, корема, двете колена са отзвучали без дефицит. Съобразно заключението като резултат от навяхването на областта на десния глезен е налична известна нестабилност в дясната глезенна става, болезненост по страничната повърхност, в областта на залавното място на странични връзки със страничния малеол. Лекарят е установил, че при движения натоварващи дясната глезенна става, повече свързани с привеждане на стъпалото, се манифестира болезненост. Соци се, че описаните травматични увреждания и свързаните с тях усложнения не налагат оперативно лечение. Поддържа се, че ищецът е провеждал физиотерапия във връзка с травматичния артрит на дясната гръдноключична става и травматичното увреждане на връзки на дясната глезенна става.

При изслушването си в о.с.з. вещото лице сочи, че движенията на раменния пояс на десния горен крайник са възможни в пълен обем, като при максимален обем на движение е налице известна болезненост в областта на дясната гръдна ключична става, която се дължи на травматичен артрит, който е във връзка с настъпилото пътно транспортно произшествие. Вещото лице сочи, че при физически усилия тази болезненост ще бъде налице и до известна степен ще ограничава движенията поради болка, но основният орган на движенията е съхранен. Поддържа, че ищецът е провеждал физиотерапия с преходен ефект. Соци, че при обостряне на артрит е необходимо да се проведе комплексна терапия – физиотерапия и медикаментозна. Експертът сочи, че подобен род страдания много често остават пожизнени и в една или друга степен се обострят при промяна на времето, при физически усилия, при натоварвания и ескалират с възрастта. Излага, че вследствие на ПТП ищецът е получил контузия на гръден кош в областта на лявата ключица, контузия на дясната гривинна става и контузия на дясно стъпало, както и контузия на корема. Експертът сочи, че последващите клинични симптоми - оток в областта на дясна гръднимишична става, локална болезненост и ограничени движения, са дали основание за поставената диагноза – контузия на гръдния кош, лява ключица, която е в резултат от ПТП. Експертът сочи, че ищецът е практически възстановен, включително движенията на крайниците в основния си обем с изключение на травматичния артрит. Соци, че са налице локална болезненост в областта на дясна ключична става и в областта на десен глезен, където има увредени връзки, които в момента са спокойни. Излага, че при натоварване е възможно да се прояви болезнен синдром и ограничаване на движенията. Поддържа, че травмата на корема може да се получи от обезопасителния колан.

Като доказателството по делото е прието заключението на СМЕ изготвено от вещото лице д-р Т. А., съгласно което вследствие на ПТП ищецът е преминал през период на Разстройство в адаптацията с тревожно – фобийна симптоматика с диагноза F43.2 МКБ 10 ревизия. Според експерта към момента психичният статус на ищеца е без отклонения, с изключение на спорадични ситуационни страхови изживявания към ситуации наподобяващи инцидента, които нямат изразеността на фобия.

При изслушването си в о.с.з. вещото лице сочи, че ищецът е споделил, че все още

изпитва на моменти страх при шофиране, като според експертът страхът вече няма характеристика на фобия, която е изключително силен ситуационен или обектен страх, който не може да бъде преодолян без лечение или може да бъде преодолян с времето. Относно разстройството в адаптацията вещото лице сочи, че при ищецът е продължило по-кратко от обичайните седем-осем месеца, тъй като травмите не са толкова тежки. Той сподели за няколко месеца.

Съдът, с оглед установеното от фактическа страна, от правна страна приема следното:

За успешното провеждане на преките иски срещу застрахователя с правно основание чл. 432, ал.1 от КЗ, в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване: наличие на валидно застрахователно правоотношение по договор „Гражданска отговорност“ между собственика на увреждащия автомобил и ответника; настъпване на твърдяното застрахователно събитие в срока на действие на застрахователния договор, за което ответникът носи застрахователен риск в резултат на противоправно поведение на застрахования-водач на автомобила станал причина за ПТП с посочения механизъм; че в резултат и в причинна връзка с така настъпилото застрахователно събитие са причинени твърдяните имуществени вреди, съответно техния размер, както и неимуществени вреди в следствие на травматичните увреждания в твърдения в исковата молба вид и обем е изпитал болки и страдания, емоционален стрес и негативни психични изживявания; действителната стойност на л.а към датата на ПТП; че е изпълнил задължението си да уведоми застрахователя за увреждането и да му представи необходимите документи; изпадането на ответника в забава за заплащане на обезщетенията.

Нормата на чл. 498, ал. 3 от КЗ обвързва допустимостта на прекия иск с наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. В случая не е спорно твърдението на ищеца, а и от приложените по делото писма от ответника с искане ищецът да предяви допълнителни документи по преписката, се установява, че пострадалият е сезирал дружеството с искане за заплащане на обезщетение. Страните не спорят също и че ответникът не е извършил никакво плащане по претенцията. Тези безспорни обстоятелства преценени в съвкупност с предприетото от ответника с отговора на исковата молба оспорване основателността на заведените иски ангажират съда да приеме, че специалното рекламационно производство е отпочнато, но застрахователят не е платил обезщетение. Респективно налице са кумулативно необходимите условия въведени с чл. 380 вр. чл.498, ал.3, предл. първо от КЗ и предявените по съдебен ред претенции се явяват допустими.

На следващо място страните по делото не спорят, че към датата на процесното ПТП по отношение на твърдения увреждащ л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № * е имал действаща застраховка „Гражданска отговорност“ сключена с ответника.

Първият спорен въпрос между страните е за механизма на настъпване на твърдения деликт - ПТП, включително дали вината за реализирането му се носи от водача на застрахованото при ответника МПС.

За изясняване на механизма на ПТП по делото е назначена САТЕ, заключението на която не е оспорено от страните, в частта за механизма, а съдът намира същото за обективно, пълно и компетентно. Заключение изрично сочи, че сблъсъкът с управляваното от ищеца МПС е настъпило по вина на водача на насрещното движещото се и застраховано при ответника МПС „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № *, поради навлизане при изпреварване в лентата за насрещно движение на път 9004 гр. Варна - гр. Б., в района на с. Е., ул. „Д.“ до № *. Изводът на вещото лице относно вината за настъпване на ПТП не е оспорен от ответника, едновременно с което в преклузивните срокове по ГПК същият не е поискал допускане на нова тройна експертиза, посредством която евентуално да се опровергаят изводите на експерта по първоначалната относно причините за реализиране на деликта, независимо от липсата на процесуални или други пречки за формулиране на подобно доказателствено искане към съда.

Че ПТП е настъпило по вина на водача на застрахованото при ответника МПС поради неправилното му навлизане в лентата за насрещно движение, в която се е движил ищеца, се установява и от приложения по делото, неоспорен Протокол за ПТП с пострадали лица № * г., който притежава всички необходими реквизити предвидени в образец Приложение № 1 към чл. 3 от Наредба №* г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия, наред с което е съставен от органите на полицията в кръга на служебните им задължения, поради което притежава обвързваща доказателствена сила, до доказване на

противното, по отношение на лично възприетите от съставителя обстоятелства, включително в частта в която съдържа схематично отразяване на местопроизшествието, сочещо, че почти челният сблъсък между двата автомобила се е реализирал изцяло в лентата на движение на ищеца, в посока гр. Белослав. Поради изложеното и доколкото ответникът не е оспорил по реда на чл. 193 от ГПК протокола, включително не е провел успешно насрещно доказване в посока установяваща друг механизъм на настъпване на ПТП, за какъвто не сочи нито едно доказателство по делото, то и данните от протокола следва да се възприемат изцяло.

Порди горното съдът приема, че доказателствената съвкупност по несъмнен начин установява, че вината за реализирането на ПТП е на водача на застрахования по „Гражданска отговорност“ при ответника автомобил.

Същевременно Протоколът за ПТП с пострадали лица, заключението на СМЕ, което съдът намира за пълно, обективно и компетентно, както и заключението на САТЕ и съставеният от служители на самият ответник опис на щета, съвкупно установяват по несъмнен за съда начин фактът, че вследствие на ПТП ищцът е получил травматични увреждания, както и материални щети по собствения му лек автомобил „Мерцедес С220“ с ДК № *, които по вид и обем напълно кореспондират на заявените от ищеца с исковата молба.

В обобщение. по делото по несъмнен начин от доказателствената съвкупност са установени всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане по чл. 45, ал.1 от ЗЗД въвеждащ общата забрана да не се вреди другиму, а именно деяние, имуществени и неимуществени вреди, причинно-следствена връзка между деянието и вредите, противоправност и вина. Доколкото ПТП е настъпило по вина на лицето ползващо се от клаузите на застраховка „Гражданска отговорност“, в качеството си на ползвател на увреждащото МПС (чл. 477, ал.1 от КЗ), с което е извършено виновното противоправно деяние, в причинна връзка с вредоносния резултат, то се налага изводът, че исковете за заплащане на обезщетения са доказани по основание.

По размера на обезщетението на настъпилите неимуществени вреди:

Относно размера: съобразно критерия за справедливост установен в чл. 52 от ЗЗД, при определяне на обезщетението за неимуществени вреди, следва да се имат предвид обективно съществуващите обстоятелства във всеки конкретен случай. Тези обстоятелства са: видът, характерът и степента на констатираното увреждане и състоянието на пострадалия; начинът на извършване на увреждането; видът и начинът на провежданото лечение, неговата продължителност; болките и страданията, претърпени, както при причиняване на увреждането, така и при провеждане на лечението през всичките му етапи; отстранени ли са травмите или има остатъчни явления; периода на загуба на двигателна способност; психическата травма, както при причиняване на увреждането, така и впоследствие; възрастта на увредения и общественото му положение; налице ли е намалена трудоспособност и др.

В случая заключението на СМЕ, което съдът кредитира като пълно, обективно и компетентно, кореспондира и се допълва с Протоколът за ПТП с пострадали лица, както и с показанията на водените от ищеца свидетели, които се кредитират от съда при условията на чл.172 от ГПК като дадени от лица от най-близкият семеен кръг на ищеца, но и като изградени в резултат на лични непосредствени възприятия за ежедневието му. Визираните доказателства в съвкупност установяват, че в причинно-следствена връзка с деянието от 18.10.2019 г. и ищецът е претърпял увреждане на здравето изразяващо се в множество контузии - на шията, на гръдния кош в областта на лявата ключица и дясната гръдноключична става, на корема, в областта на дясната гривнена става, на двете колена, на дясното стъпало, както и навяхване в областта на дясната глезенна става с увреждане на връзки под и пред външния малеол.

Или в случая се касае за множество леки телесни повреди под формата на кръвонасядания, отоци и навяхвания, без фрактури, с обичаен период на възстановяване 2-3 седмици, според заключението на СМЕ.

За липсата на тежки увреждания от ПТП може да се заключи и от обстоятелството, че няма данни ищецът да е провеждал болнично лечение, включително да му е указано от медицински лица, че се нуждае от такова или от извършване на хирургични манипулации. В тази връзка съдът не кредитира и показанията на водените от ищеца свидетели в частта им сочеща, че ищецът е ползвал подлога за около месец, тъй като същата съставлява помощно

медико-санитарно средство за лежащо болни, които нямат възможност за самостоятелен или асистиран ход до тоалетно помещение, а характерът на нито една от установените от СМЕ травми, сама или в съвкупност не налага извод пред съда, че пострадалият е бил обездвижен до такава степен.

Същевременно както СМЕ, така и събраните гласни доказателства установяват, а и формалната житейска логика сочи, че множеството травми, получени вследствие на настъпилия между двете МПС почти челен сблъсък със скорост над 60 км/ч почти по всяка съставна част на тялото на ищеца, включително в зони подложени на често и интензивно движение и триене, са причинили на ищеца силни болки в периода по време и непосредствено след катастрофата, които постепенно са отшумели. Надлежен измерител на силата на сблъсъка между двата автомобила, съответно за поетата от тялото на ищеца кинетична енергия и за интензитета на претърпяните от това болки и страдания, се явява и безспорното установеното по делото обстоятелство, че по управляваното от ищеца МПС е настъпила „тотална щета“ по смисъла на КЗ, както и от вписаното в протокола за ПТП обстоятелство, че другият водач е бил с опасност за живота.

Наред с това от свидетелските показания се установява, че травмите на ищеца са принудили същият да разчита на грижите на своите близки в първите седмици след ПТП и да се предвижда повече от месец с помощни средства – патерици. Т.е. освен търпяните интензивни страдания от физическите болки непосредствено след сблъсъка и в първите седмици след него, ищецът е страдал и от невъзможността да води и организира живота си по обичайния за него начин, което положение постепенно е започнало да се подобрява. Показанията в съвкупност със заключението на СМЕ, сочат и че контузиите са наложили пострадалият да посещава физиотерапия, включително и понастоящем, веднъж на шест месеца.

Относно преживените от ищеца психически страдания изразяващи се в преживян стрес, уплах и унижение съдът намира за установено от показанията на свидетелите на ищеца, че след ПТП пострадалият не е можел да спи добре нощем, както и че включително и към настоящия момент се бои да шофира автомобил. Последното се потвърждава и от заключението на СПЕ, което съдът намира за пълно, обективно и компетентно. Заключението изрично е установило и че именно вследствие на ПТП ищецът е преминал през период на Разстройство в адаптацията с тревожно – фобийна симптоматика.

На следващо място се установява от доказателствата по делото и че физическите травми, макар и да не са били животозастрашаващи, а времето през което са търпени пряко да не е било особено продължително, то понесените от ищеца неимуществени вреди са довели до трайно влошаване качеството му на живот и понастоящем – повече от три години след ПТП, а и занапред. В тази връзка свидетелските показания доказват, че и към момента битието на ищеца като самостоятелен и активен млад член на обществото, включително родител на малко дете е негативно повлияно от деликта, доколкото предвид персистиращите болки при движение на дясната глезенна става и дясната ключична става, същият е спрял да спортува активно, наред с което понякога изпитва болка при вдигане на малкото си дете. Свидетелските показания напълно се подкрепят от заключението на вещото лице по СМЕ и обясненията му в о.с.з., че получените вследствие на ПТП травматичен артрит на дясната гръдноключична става и болките в дясната глезенна става, и занапред ще съпътстват ищеца и е възможно да ограничават движенията му при натоварване. Същевременно в преклузивните срокове по ГПК ответникът не е поискал допускане на нова тройна СМЕ, посредством която евентуално да бъде проверен този извод на вещото лице.

В обобщение, при съобразяване на броя и вида на уврежданията, периода, през който същите са предизвиквали и ще предизвикват негативни психически и физически преживявания у пострадалият и тяхното естество, възрастта и обичайният му бит и настъпилите промени в него вследствие на инцидента, влезли в сила съдебни решения (Решение № 60168/10.01.2022 г. по т.д. № 2082/2020 г. на ВКС, II т.о.; Решение от 30.06.2016 г. по гр.д. № 16466/2014 г. на СГС; Решение № 261379/25.11.2020 г. по гр.д. № 6942/2019 г. на СГС; Решение № 867/11.10.2019 г. по в.гр.д. № 901/2019 г. на ВОС) по дела за обезщетяване на съпоставяеми вреди произтекли от ПТП без фрактури и с близък възстановителен период, както и общоизвестната икономическа конюнктура в страната за процесния период (в този смисъл Решение № 25 от 17.03.2010 г. по т.д. № 211/2009 г. на ВКС), съгласно която според данните на Националния статистически институт средната брутна месечна работна заплата в страната към месеца на деликта - октомври 2019 г. е възлизала на 1296,00 лв., съдът счита, че за репарирание на претърпените от ищеца

неимуществени вреди вследствие на ПТП от 18.10.2019 г. г. е необходима сумата от 9000,00 лв. До този размер искът за неимуществени вреди се явява основателен, а за разликата до пълния претендиран размер от 14700,00 лв. следва да се отхвърли като неоснователен.

Предвид уважаване на иска за неимуществени вреди, основателен се явява и акцесорният иск за лихва за забава. Според актуалната съдебна практика, обективирана в Решение №167 от 30.01.2020г. по т.д.№2273/2018 на ВКС, ТК, II т.о., Решение №128 от 04.02.2020г. по т.д.№2466/2018г. на ВКС, ТК, I т.о. и др., която се споделя от настоящият съдебен състав, ответникът-застраховател дължи мораторна лихва върху обезщетението, считано от момента на сезирането му, тъй като отговаря за забавата на застрахования, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователят от отговорността на деликвента. Действително според чл.409 от КЗ застрахователят дължи лихва за забава върху застрахователното обезщетение, след изтичане срока по чл.405 от КЗ, освен в случаите на чл.380, ал.3 от КЗ. Но от друга страна съгласно чл.429, ал.3, изр.2 от КЗ вр. с чл.493, ал.1, т.5 и чл.429, ал.2, т.2 от КЗ застрахователят дължи на увреденото лице лихвите за забавата на застрахования по застраховка "Гражданска отговорност", считано от по-ранната дата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования деликвент или от увреденото лице, включително чрез предявяване от последното на застрахователна претенция, стига лихвите да са в рамките на лимита на отговорност на застрахователя, определен от размера на застрахователната сума. Ето защо и доколкото по делото липсват данни за уведомяване на застрахователя от застрахования, следва извода, че в разглежданият случай меродавна е датата на предявяване на застрахователната претенция от увреденото лице.

В тази връзка съдът съобрази безспорното между страните обстоятелство, че ищецът, съобразно правилата на чл. 380, ал. 1 от КЗ, е отправил писмена претенция до ответното дружество през ноември 2020 г., т.е. най-късно на 30.11.2020 г.

Следователно застрахователят дължи плащане на лихвите за забава дължими от деликвента за причинените неимуществени вреди от 30.11.2020 г. до окончателното им изплащане, а за периода от датата на увреждането до 29.11.2020 г., акцесорният иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

По размера на обезщетението на настъпилите имуществени вреди:

С оглед на безспорно установеното настъпване на покрития от договора застрахователен риск за застрахователя е възникнало задължението да заплати уговореното застрахователно обезщетение в размера, определен по правилото на чл. 386, ал.2 от КЗ. Последната предвижда, че обезщетението трябва да бъде равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на застрахователното събитие, като доказването на вредите е в тежест на застрахования. Обезщетението не може да надвишава действителната (при пълна увреда) или възстановителната (при частична увреда) стойност на застрахованото имущество, т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество (чл. 400, ал. 1 от КЗ), съответно стойността, необходима за възстановяване на имуществото в същия вид, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка (чл. 400, ал. 2 от КЗ). Смисълът е да бъде реализирана в пълен обем обезвредата на пострадалия, така че да бъде избегнато обезпеченото с полицата обедняване на патримониума му вследствие на настъпилия застрахователен риск.

В случая от неоспореното заключение на допуснатата САТЕ, което съдът кредитира като пълно, обективно и компетентно, се установява, че стойността на необходимите за възстановяване на автомобила части, ведно с включената цена за труд във всички варианти на заключението надхвърлят неколkokратно пазарната стойност на автомобила, която към 18.10.2019 г. възлиза на 6000,00 лв.

В тази връзка съгласно чл. 390, ал.2 от КЗ тотална щета е налице при увреждане, за което стойността на разходите, нужни за извършване на необходимия ремонт, надвишава 70% от действителната стойност на МПС. При така установени посредством ангажираните по делото специални знания относно възстановителна и действителна пазарна стойност на застрахования автомобил, следва да се направи извод, че е налице тотална (пълна) загуба на застрахованото имущество. Следователно при определяне размера на дължимото застрахователно обезщетение следва да бъде съобразено наложилото се в съдебната практика разрешение, че в хипотезите на тотална щета меродавна е действителната стойност на вещта към момента на застрахователното събитие, в случая 6000,00 лв.

С оглед на изложеното съдът намира исковата претенция се явява основателна именно в претендирания размер и следва да се уважи изцяло.

За пълнота следва да се посочи, че в преклузивните срокове по чл. 131 от ГПК ответникът не е релевирал изрични правонамаляващи възражения за наличие на запазени части по процесния автомобил или за приспадане от обезщетението на цената на автомобила при предаването му за скрап, поради което направеното едва с молбата по хода от 12.10.2022 г. преди второ о.с.з. възражение в този смисъл се явява преклудирано, респективно не следва да се разглежда.

Относно дължимостта на законната лихва върху обезщетението за имуществени вреди съдът съобрази, че когато е налице хипотезата на тотална щета обаче следва да бъде съобразена нормата на чл. 309, ал.1 от КЗ, която предписва, че преди изплащане на обезщетение, определено като тотална щета на моторно превозно средство, регистрирано в Република България, застрахователят изисква от ползвателя на застрахователна услуга удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета.

Удостоверение за прекратяване на регистрацията на това основание е доказателство по смисъла на чл.106, ал.3 от КЗ, което означава, че след представянето му ще започне да тече срокът от 15 работни дни.

Основанието обаче за издаването на такова удостоверение, съгласно чл.18а, ал.2, т.1 от НАРЕДБА № *г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства е изрично писмено уведомление от лицензиран застраховател до съответното звено „Пътна полиция“ за взето решение за изплащане на тотална щета. С подаването на заявлението по чл.380, ал.1 от КЗ за заплащане на застрахователно обезщетение застрахователят е фактически е поканен да подаде и уведомление по реда на чл.18, ал.2, т.1 от наредбата при наличието на обективни факти за съществуването на тотална щета.

С отказа или бездействието на застрахователя да подаде такова уведомление за настъпила тотална щета следва да се приеме, че същият не е определил и изплатил пълното застрахователно обезщетение в сроковете по договора за застраховка или тези по чл.497 от КЗ. Противното тълкуване би означавало застрахователят да бъде освободен от последиците на собствената си забава, въпреки, че не съдейства за издаването на удостоверение за прекратяване на регистрацията поради наличие на тотална щета.

В случая не е спорно, че застрахователят не е изпращал уведомление до съответните органи, като тук е мястото да се посочи, че тоталната щета не възниква със съдебното решение по определяне на застрахователното обезщетение. Тя е съществувала още към момента на уведомлението за настъпило застрахователното събитие, което както по-горе в мотивите бе прието, че е подадено най-късно на 30.11.2020 г. Именно от този момент съдът приема, че застрахователят е изпаднал в забава за изплащане на пълното застрахователно обезщетение в общ размер от 6000,00 лв. и от тогава дължи обезщетение на основание чл.497, ал.1 от КЗ в размер на законната лихва за периода от до окончателното му заплащане, като от увреждането до тази дата акцесорният иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Съобразно изхода на спора право да репарират част от сторените разноски имат и двете страни.

С представения списък по чл. 80 от ГПК и договор за правна защита и съдействие ищецът е доказал действително направени разноски от общо 2849,51 лв., от които 1200,00 лв. за заплатено в брой адвокатско възнаграждение, 749,51 лв., внесена държавна такса и 900,00 лв. за депозити за вещи лица, от които съобразно уважената част от претенциите на ищцата следва да се присъди сумата от 2064,75 лв., на основание чл. 78, ал.1 от ГПК. Доколкото платеното от ищеца възнаграждение незначително надхвърля относимия минимум от 1151,00 лв. определен по реда на чл. 7, ал.2, т.4 от Наредба № 1 от 09.07. 2004 г. в относимата редакция (изм. и доп., ДВ бр. 68 от 31.07.2020 г.) за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съдът намира за неоснователно направеното от ответника възражение за прекомерност по чл. 78, ал.5 от ГПК.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК на ответника се полагат разноски в размер

отговарящ на отхвърлената част от иска за главница за неимуществени вреди и за законна лихва по двата главни иска. Или от общо доказаните разноси в процеса от 1920,00 лв. с ДДС за платено в брой адвокатско възнаграждение, с решението по делото на ответника следва да се присъди сумата от 528,76 лв. съобразно постигнатия от страната правен резултат в процеса.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „Б. и.“, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: г. С., бул. „Д. Б.“ № * ДА ЗАПЛАТИ на А. Т. Х., ЕГН ***, с адрес с. С., ул. "Св. Св. К. и М." № * сумата 9000,00 лв., представляваща обезщетение за причинените неимуществени вреди, причинени в резултат на реализирано на 18.10.2019 г. ПТП по вина на водача на л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № *, застрахован по договор гражданска отговорност при ответното дружество, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.11.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 432 от КЗ, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над присъдената сума от 9000,00 лв. до пълния заявен размер от 14700,00 лв., както и за законната лихва върху главницата за периода от датата на увреждането 18.10.2019 г. до 29.11.2020 г., като неоснователни.**

ОСЪЖДА ЗАД „Б. и.“, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: г. С., бул. „Д. Б.“ № * ДА ЗАПЛАТИ на А. Т. Х., ЕГН ***, с адрес с. С., ул. "Св. Св. К. и М." № * сумата 6000,00 лв., представляваща имуществени вреди настъпили по собствения на ищеца л.а. „Мерцедес С220“ с ДК № *, причинени в резултат на реализирано на 18.10.2019 г. ПТП по вина на водача на л.а. „Сузуки Гранд Витара“ с ДК № *, застрахован по договор гражданска отговорност при ответното дружество, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.11.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 432 от КЗ, като ОТХВЪРЛЯ иска за законната лихва върху главницата за периода от датата на увреждането 18.10.2019 г. до 29.11.2020 г., като неоснователен.**

ОСЪЖДА ЗАД „Б. и.“, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: г. С., бул. „Д. Б.“ № * ДА ЗАПЛАТИ на А. Т. Х., ЕГН ***, с адрес с. С., ул. "Св. Св. К. и М." № * сумата от 2064,75 лв., представляваща сторени в настоящото производство съдебно-деловодни разноси, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.**

ОСЪЖДА А. Т. Х., ЕГН ***, с адрес с. С., ул. "Св. Св. К. и М." № * ДА ЗАПЛАТИ на ЗАД „Б. и.“, ЕИК *, със седалище и адрес на управление: г. С., бул. „Д. Б.“ № * сумата от 528,76 лв., представляваща сторени в настоящото производство съдебно-деловодни разноси, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.**

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Варненски окръжен съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____